

آموزش تیزهوشان و شرایط جهش تحصیلی دانش آموزان در کره جنوبی*

مشخصه‌های مربوط به «آموزش تیزهوشان» در دو سطح «ملی» و «فردی» همواره مورد توجه مسئولان و دست‌اندرکاران آموزش و پرورش «کره جنوبی» قرار دارد. در سطح ملی، این کشور نیاز مبرمی به پرورش افراد تحصیل‌کرده، شایسته و فرهیخته‌ای که بتوانند در بازار روبه رشد رقابت جهانی، عرض اندام کنند، دارد. این امر از نظر فردی نیز حائز اهمیت است. زیرا یکی از اهداف مهم آموزش و پرورش، شکوفا نمودن استعدادها و قابلیت‌های فردی افراد، با در نظر گرفتن ویژگیهای روانی آنان است. دولت کره جنوبی، دو سیاست کلی در زمینه آموزش تیزهوشان به مرحله اجرا در آورده است.

نخست «نظام پیشرفته جهش تحصیلی» که در سال ۱۹۹۵ و با استفاده از بند دوم ماده ۱۵۴ قانون آموزش و پرورش ارائه شد و به تأیید «مجمع ملی» رسید. طبق این سیستم، دانش آموزان مدارس ابتدایی می‌توانند در طول شش سال تحصیل، یک سال بصورت جهشی تحصیل کنند.

---

* این گزارش توسط «دفتر همکاریهای علمی و بین‌المللی» وزارت آموزش و پرورش بر اساس گزارش سال ۱۹۹۶ وزارت آموزش و

پرورش کره جنوبی، ترجمه و تهیه شده است.

(بعنوان مثال از سال اول به سوم، از سال دوم به چهارم، از سال سوم به پنجم یا از چهارم به ششم).

در دوره اول متوسطه نیز دانش آموزان می‌توانند فقط یکسال را بصورت جهشی طی کنند. (مثلاً از سال هفتم به نهم یا از سال دهم به دوازدهم).

دانش آموزان کلاس پنجم دبستان می‌توانند یک سال را بصورت جهشی طی کرده و مستقیماً به دوره اول متوسطه راه یابند. البته این در صورتی است که شرایط و صلاحیت علمی آنان برای فارغ‌التحصیلی از دبستان، مورد ارزیابی و تأیید قرار گرفته باشد. دانش آموزانی که در سال هشتم یا یازدهم مشغول به تحصیل باشند نیز می‌توانند سال آخر را بصورت جهشی طی کرده و مستقیماً وارد دوره دوم دبیرستان یا کالج شوند.

سیاست دیگر اینکه، دولت طرح «پیشنهاد‌های مربوط به اصلاح آموزش ملی» را که در ماه مه ۱۹۹۵ به منظور تقویت آموزش تیزهوشان اعلام گردید، در برنامه‌های آموزشی مدنظر قرار داده و بعنوان اقدامات اصلاحی از آنها استفاده نموده است.

این پیشنهادها شامل اقدامات متعددی به منظور فراهم کردن نوعی آموزش - فراگیری که با نیازهای فردی و متفاوت فراگیران، سروکار دارد و موجب شکوفائی استعداد‌های درونی می‌گردد، می‌باشد علاوه بر این، موضوعاتی مانند:

الف) توسعه برنامه درسی متفاوت برای تیزهوشان، بر طبق موفقیت‌های گوناگون آنها در سطوح مختلف تحصیلی.

ب) شناسائی به موقع تیزهوشان و تقویت سیستم آموزش آنان در زمینه‌های مختلف از طریق توسعه و اجرای شیوه‌های عملی.

ج) حمایت و تقویت آموزش تیزهوشان در مدارس ویژه و معمولی به منظور فراهم نمودن آموزشی بر مبنای ویژگی‌های خاص روحی روانی دانش آموزان تیزهوش.

د) تأسیس و راه‌اندازی مراکز آموزشی در دانشکده‌ها و موسسات پژوهشی، نیز در این طرح جزو ضرورت‌ها به شمار آمده است.

وضعیت فعلی آموزش تیزهوشان در کره جنوبی

آموزش تیزهوشان در مدارس ویژه:

آموزش تیزهوشان در مدارس ویژه در دبیرستان‌هایی با اهداف خاص آموزشی مانند

دبیرستان «تربیت بدنی»، دبیرستان «هنر»، دبیرستان «زبانهای خارجه» و دبیرستان «علوم» انجام می‌گیرد. جدول (۱) وضعیت این مدارس ویژه را نشان می‌دهد.

جدول ۱- تعداد مدارس ویژه و دانش‌آموزان آنها (آوریل ۱۹۹۶)

نوع دبیرستان	تعداد مدارس	دانش‌آموز	تختین مدرسه افتتاح شده (سال و شهر)
دبیرستانهای زبان خارجه	۱۴	۱۴۴۶۱	دبیرستان زبان خارجه در شهر «دیل» سال ۱۹۸۳
دبیرستانهای تربیت بدنی	۱۳	۳۴۱۷	دبیرستان تربیت بدنی در شهر «سنول» سال ۱۹۷۴
دبیرستانهای علوم	۱۵	۷۷۸۵	دبیرستان علوم در شهر «کیونگی» سال ۱۹۸۳
دبیرستانهای هنر	۱۷	۱۲۴۲۰	دبیرستان هنر در شهر «سنول» سال ۱۹۵۳
مجموع	۵۹	۳۸۰۸۳	

آموزش تیزهوشان در مدارس معمولی:

ادارات استانی آموزش و پرورش، مسئول برنامه‌های آموزشی تیزهوشان هستند. از ۱۹۴ اداره استانی آموزش و پرورش در سراسر کره جنوبی، ۶۳ اداره (واحد ۳۲/۴۷ درصد از ادارات) برنامه‌های آموزشی خاص برای تیزهوشان در نظر گرفته‌اند که عمدتاً شامل زبانهای خارجه، علوم، ریاضیات و رایانه می‌باشد. مهمترین معیار گزینش دانش‌آموزان در این برنامه‌ها است. نسبت معلمان به شاگردان ۱ به ۷ است و فعالیتهای آموزشی دروس مختلف، شامل «کلاسهای تجربی»، «مشاهده» و «گردشهای علمی» است.

نحوه آموزش تیزهوشان در مدارس معمولی:

در سطح ملی، ۵۸۰ مدرسه ابتدائی (۹/۰۸ درصد)، ۴۱۳ مدرسه دوره اول متوسطه (۱۷/۷۰ درصد) و ۱۵۴ دبیرستان (۸/۳۳ درصد) آموزش تیزهوشان را خود بر عهده گرفته‌اند. تعداد معدودی از مدارس «سنول» نیز ارائه خدمات آموزشی به اینگونه دانش‌آموزان را انجام می‌دهند. برنامه‌های آموزش ویژه تیزهوشان در مدارس ابتدائی و راهنمایی، عمدتاً شامل علوم، ریاضیات، زبان کره‌ای، زبانهای خارجی، هنر و رایانه است.

موارد فعلی استفاده از جهش تحصیلی در کره جنوبی

در سال ۱۹۹۶، ۲۵ مدرسه ابتدائی، ۱۶ مدرسه راهنمایی و ۴ دبیرستان در سراسر این کشور، سیاست آموزشی جهش تحصیلی را پذیرفته بودند. جدول ۲ تعداد این مدارس در شهرها و استانهای مختلف را نشان می‌دهد.

جدول ۲- مدارس که نظام جهشی را اجرا می‌کنند (سال ۱۹۹۶)

شهر	مقطع تحصیلی	ابتدائی	راهنمایی	دبیرستان	مجموع
سئول	۸	۲	-	۱۰	
پوسان	۲	-	-	۲	
چونبوک	۴	-	-	۴	
کیونگ‌بوک	-	۱	-	۱	
کیونگی	۱	۳	-	۴	
دانگو	۸	۹	۴	۲۱	
چونام	۱	-	-	۱	
مجموع	۲۵	۱۶	۴	۴۵	

شایان ذکر است که مدارس بیشتری خواهان پذیرش نظام جهشی بودند، اما بدلیل مخالفت والدین از انجام این امر منصرف شدند. در نتیجه تعداد مدارس جهشی که این برنامه را پذیرفته‌اند، اندک است. (۸ مدرسه ابتدائی و ۲ مدرسه راهنمایی در سئول) مخالفت والدین با اجرای این برنامه شاید بدلیل آن است که شناسائی و متمایز نمودن دانش‌آموزان تیزهوش و جدا کردن آنها از سایر دانش‌آموزان، با فرهنگ آن جامعه که چنین تفاوت‌هایی را نمی‌پذیرد، ناسازگار است. ثانیاً جهش تحصیلی برخی از دانش‌آموزان (نه همه آنان) مشکلاتی در میانگین نمرات کلاسی ایجاد می‌کند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی